

LÂMÎ'İ ÇELEBİ'NİN "BURSA ŞEHRENGİZİ"NDE MEKÂN TASVIRLARI

M. Murat YURTSEVER*

ÖZET

Şehrengîzler, XVI yüzyıl başlarında Divan edebiyatımıza girmiş manzum şehir methiyeleridir. İlk örnekleri Piriştinelî Mesîhî ve Balıkesirli Zâtî tarafından verilmiştir. Muhteva yönünden şehrengîzlerin toplu bir değerlendirmesi yapıldığında, genel anlamda, bir şehrin erkek güzellerini tasvir amacı ile yazılan din dışı konulu müstakil eserler olduğu düşünülmüştür.

Lâmi'î Çelebi'ye ait Şehrengîz-i Burusa adlı bu eser, Bursa'nın tabii ve coğrafi güzelliğinin tasviri gayesi ile yazılmıştır. Bu bakımdan konusu itibariyle yegânedir. Diğer şehrengîzlere göre ilk bakışta göze çarpan bu açık farkın sebebi, şâirin tasavvufî karakteri ve eserin devrin padişahı Kanûni Sultan Süleyman'a takdim gayesi ile yazılmış olmasıdır.

SUMMARY

The Descriptions of Place in Lâmi'î Çelebi's Şehrengîz-i Burusa

All şehrengîzs in the Turkish Literature are commendations of the cities. These were written in rhyme and metre, appearing, for the first time in Divan Literature at the beginning of the 16th century. The first samples of them were given by Mesîhî of Piriştine and by Zâtî of Balıkesir. Old Turkish literary men received these materials as separate works with profane subjects which were written in order to describe beautiful men of a city.

The work of the Şehrengîz-i Burusa that had been written by Lâmi'î Çelebi, includes description of the geographical and natural beauty of Bursa. According to the reason, this work is unique among the others. The cause of the difference between this work and others is the mystic character of the poet; and that work was written for Kanûni Sultan Süleyman.

A. LÂMÎ'İ ÇELEBİ

Lâmi'î Çelebi (M. 1472-1532) Bursa'da doğmuş, Bursa'nın medrese ve tekke muhitinde yetişmiş ve yine Bursa'da vefat etmiş, divan edebiyatının XVI asırda ye-

* Araş. Gör.; Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi.

tiştirdiği nazım ve nesir alanındaki güçlü sanatkârdır. Sülûkünü Nakşibendî tarikâtında tamamlamış, intisab ettiği Seyyid Ahmed Buhârî'ye (öl. 1516) bağlılığı ömrünün sonuna kadar devam etmiştir¹.

Te'lif eserlerinin yanı sıra —bir nevi te'lifçi tercemecilik anlayışı ile— terceme-lerine yansıyan kendi sanat gücü ve edebî hüviyeti ve özellikle Molla Câmî'den yaptığı tercemelerindeki başarısı, Lâmi'ci Çelebi'ye "Câmî-i Rûm" ünvanını kazandırmıştır².

B. ŞEHRENGİZ

Şehrengîzler XVI yüzyıl başlarında divan edebiyatımıza kazandırılmış ve ilk örnekleri Piriştinelî Mesihî (öl. 1512) ile Balıkesir'li Zâtî (öl. 1546) tarafından verilmiş manzum şehir methiyeleridir. Gazavât-nâmeler, surnâmeler ve târifnâmeler gibi divan edebiyatının yerli ürünlerindedir. Şehrengîzler, vezni, kafiyesi ve manzum tahkiye uslubu ile, şekil yönünden mesnevî tarzına benzese bile, her biri beşerî bir zevk teması içerisinde tamamiyle dünyevi konulara münhasır kalmıştır. Muhteva yönünden şehrengîzlerin toplu bir değerlendirmesi yapıldığında ise, tabii güzelliklerden daha çok sosyal özelliklerin ele alınıp incelendiği görülmüştür. Bu sebeple de, şehrengîzlerin genel anlamda bir şehrin erkek güzellerini tasvir amacı ile kaleme alınan lâdnî ve müstakil eserler olduğu düşünülmüştür. Kâtip Çelebi, şehrengîzi özel bir bölüm halinde ele alırken onu, "şâirlerden bir grup tarafından gilmânın vasfı konusunda yazılan manzumeler" olarak tanımlamıştır³. Buna rağmen Lâmi'ci Çelebi'nin, özellikle Bursa'nın tarihi ve coğrafi zenginliklerini tasvir gayesiyle eserini kaleme almış olması gösteriyor ki, şehrengîzler sadece güzellerin tasviri amacıyla yazılmış eserler değildir. Bilakis şehrengîzler, divan edebiyatımız süresince yazılmış, şehir tarihleri ve şehir methiyelerinden mülhem manzum eserlerdir. Hatta beş şehrin şehrengîzi olarak nitelendirebileceğimiz Ahmet Hamdi Tanpınar'ın İstanbul, Bursa, Konya, Erzurum ve Ankara'yı konu alan Beş şehir adlı eserinin, şehrengîz nevinin günümüze kadar gelen yepyeni bir örneği olduğunu söyleyebiliriz.

C. ŞEHRENGİZ—İ BURUSA

Lâmi'ci Çelebi'nin Şehrengîz-i Bursa adıyla edebiyat tarihimizde yer alan bu eseri, sırf Bursa'nın tarif ve tasviri gayesi ile yazıldığı ve eserde Bursa'nın tabii güzelliklerinin tanıtılması esas alındığı için konu ve gayesi bakımından yeganedir. Bu açık hususiyeti eserin en kıymetli yanısırdır⁴. Bu sebeple eserin ağırlık merkezini mahubçuluk değil şehrin panoramatik tasviri teşkil etmektedir.

Lâmi'ci Çelebi'nin şehrengîzinde, diğerlerine göre ilk bakışta görülen bu açık farka sebep olarak, şâirin tasavvufî meslek ve karakteri ile eserin devrin padişahı Kânûni Sultan Süleyman'a takdim gayesi de düşünülebilir.

1 Sehi Bey, Heşt Bihişt, İst. 1320, Dördüncü Tabaka, s. 50.

2 Âşık Çelebi, Meşâ'iru's-şu'arâ, İst. Üniv. Küt. Ty. No: 2406, v. 135^a.

3 Kâtip Çelebi, Keşfü'z-Zünûn, M.E.B. Yayınevi, İst. 1942, C. II, s. 1068.

4 Eserin başında, şâir tarafından verilen adın "Şehrengîz-i Mevâdî'ci Şerfe-i Bursa" olması bu özelliği daha da belirginleştirmektedir.

Eserde, münâcât ve sebab-i te'lif kısımlarından sonra, diğer şehrengizlerde rastlamadığımız başlıklar altında, Kanûnî Sultan Süleyman ve devrin sadrazamı İbrahim Paşa'ya övgüde bulunulmuş, Bursa'da medfun ilk Osmanlı sultanları tanıtılmış, Osman Gâzî, Orhan Gâzî, I. Murad, Yıldırım Bayezid, II. Murad gibi padişahlar ve bunların şehzadeleri, Süleyman, Musâ ve Çelebi Mehmed'e ait bilgiler verilmiştir. Yaptırdıkları câmi, medrese, imâret ve dâriüşşifâ gibi eserler ile bu eserlere emeği geçenlerin faziletleri dile getirilmiştir. Bu dönemde ve daha öncesinde Bursa'da yaşamış medrese ve tekke erbabının isimleri zikredilerek gayret ve hünerleri anılmıştır. Şehrengizin hâtimesinde de diğer şehrengizlerden farklı olarak, eserin devrin sultanına takdîmi sebebiyle "özr-i taksır" de bulunulmuş, padişâhın başarisı ve devletin bekâsı için dua edilmiştir.

Lâmi^{cî} Çelebi'nin Şehrengiz-i Burusa adlı eserini tanıtmaya gayesi ile kaleme alınan bu satırlara, eserin İstanbul Fatih Millet Kütüphanesinde kayıtlı olan yazma nüshası esas alınmıştır. Bu yazma nüsha sadece şehrengizi değil, başındaki dibacesi ve şâirin divanı ile birlikte onun bazı mesnevîlerini de ihtiva eden bir mecmuadır. Şehrengiz-i Burusa, tamamı 329 varak olan bu külliyyatın sonunda, "Defter-i Pencum"da ve "Bazı Mesneviyât-ı Müteferrika" adlı bölümdeki iki mesneviden ilkidir⁵. Şehrengizin tamamı 638 beyittir.

D. ŞEHRENGİZDE BURSA'YA AİT MEKAN TASVİRLERİ

Sebab-i te'lif den:

- 290^b Gel ey cân şaç dilünden dürr ü gevher
 Çün alduñ maqdem-i şehden haberler
 Haber alduñ ki şehinşâh-ı devrân
 Gelürmiş Bursa şehrin ide seyrân
 Şalup zıll-ı sa^câdet-güsterini
 Temâşâ itmek için her yirini
 Dilermiş bu diyârı ide teşrîf
 Ki olmuş bâğ u râğ u cümle ta^crîf
- 291^a Diyem kimdür saña ol şâh-ı devrân
 Yidi iklîme hân Sultân Süleymân
- 291^b Huşûşan âşaf-ı Cemşid-râyı
 Zemânuñ dâver-i fermân-revâyı
 Kader dün gün murâdın eyler inşâ
 Nizâmü'l-mülk-i İbrâhîm Pâşâ
 Dilüñdür şeh-i Bursa gibi pür-süz
 Duğânuñdan feleklerdür siyeh-rüz

5 Şehrengiz-i Burusa, İstanbul Fatih Millet Küt. Ali Emiri Böl. Manzum. No: 380, v. 289^b-310^b, Ölç. 150x230, St. 15, Yz. Nesih, İst. Tar. H. 937, Cd. Kahverengi mukavva. Şâir telif tarihini eserinde belirtmiyor; ancak eserin Kanûnî Sultan Süleyman için yazıldığı ve Sadrazam İbrahim Paşa'nın eserinde övüldüğü gözönüne alınırsa, eserin M. 1523-1531 tarihleri arasında yazılmış olması muhtemeldir.

292^a Getür hemşerilik hakkın yirine
K'ışidüp Mısr u Şâm anı yerine
İdüp ser-cümle hâlin şâha ta^crîf
Felek-sân yirlerini eyle tavşif
Bugün gerçi elün bî-sîm ü zerdür
Dilün Bursa gibi kân-ı güherdür
Başından başla medh it kühsârın
Ne tenhâ kuhsârın her kenârın
Ne anun gibi var kuh-ı felek-çehr
Ne Bursa gibi gök altında bir şeh

Uludağ:

292^b Felek-âyîn zeberceddendür ol taşğ
Cihânda alnı açıkdur yüzi ağ
296^a Tölayı dâmenidür çerh-girdâr
Çemenler devrin eyler anda enhâr
Çemenden suffe her kestane altı
Zümürüd' gönlüni pürüze tahtı

Kırkpınar:

293^a Çihil şanmañ bınârın ol kenârün
Yüzi şuyıdur ol yir her diyârün
Akar her küşeden bñ çeşme rahşân
Biri ol çeşmenün Mihr-i dirâhşân
Meger cân ırmağıdır dil-keş ol şu
Perî-girdâr mâhîlerle memlû

Molla alanı (Kadiyayla) ve Sarıalan:

293^b Alanlardur giru mânend-i devrân
Virür vüs^catleri nüh çerha meydân
294^a Zümürüd gibi ferş-i sebze-zân
Kılur aşüfte çerh-i zer-nigârı
İder şeh-bâzlar ol yirde şeh-nâz
Kılur kebg-i derfler anda pervâz

Ab-ı hayât alanı:

294^a Huşuşan^c arşa-i Āb-ı hayâtı
Ebed ser-sebzdür hıdr u nebâti
^cAceb mi olsa ol yir ^cAdne hem-ser
Anuñ bir eşmesidür âb-ı Kevşer
Felek hıdrın hac eyler nebâti
Bugün cân-bahşdür Āb-ı hayâtı

Sultan yaylası:

294^b Şeref-bahş olmağın ol şahın u meydân
Komişlar adını Yaylağ Sultân
Çemenler şıbgata'llâhdan boyanmış
Semenler hâb-gâhından uyanmış
Kebûter nağme-gu bülbül ğazel-hân
Okur her mürğ bir mestâne destân

Tekfur alanı, Elma çukuru, Fındık çukuru, Kestane çukuru:

- 294^b ^cAceb ser-nâmedür Tekfur alañı
Degül tekfur alañı buz alañı
295^a Komışlar adını Elma çuğun
Ki seyrinden bulur diller sürün
Virilmiş halka i^clâm için ey cân
Aña fındık buña Kestane ünân

Dolu Baba yaylası:

- 295^a Niçün yâd itmeyem Doğlu Babayı
Cihân anda kıılır kesb-i hevâyı
Çün ol hurrem-zemîn er meşhedidür
Harimi pes erenler merkadidür
Olup perr-i melâyik anda cân
Şu gibi hâk-i pâki gösterür rû

Uludağ eteklerinde Şeyh Taceddin Dergâhı:

- 295^b Huşûsan şol ribât-ı kuds-girdâr
Ki ma^cmür itmiş anı Şeyhu'l-ebrâr
296^a Çeküp ser ^carşa tâk-ı hân-kâhı
Felek üstünde hâr-gâh-ı İlâhî
Meger kim Türdür ol cây-ı hâcât
Ki anda ehl-i ^cışık eyler münâcât

Bakacak zirvesi:

- 296^a Bakacak gibi dün gün çerh-i devvâr
Ana olmuş hevâ-dâr u kafa-dâr

Kaplıkaya vadisi:

- 296^b Teferrüc-gâhdur Kaplıkayası
Ki vâdisinde yok ^caqlun kıyâsı
Şuyı cüllâba benzer Şehd ü sükker
Hevâsı müşg-i ter büyü mu^canber
Cinân vâdisidür el-hâk o vâdî
Felek-girdâr hurremdür nihâdî

Çamlıca ayazması:

- 296^b Ko Çamluca ayazması beyânın
Ki mât eyler cinânun böstânın
Çemen-zârı felekler ekmesidür
Şanevberler melekler dikmesidür
Her ağaç anda bir ^cAnkâ-nişâne
Felekler üzre kurmuş âşiyâne

Musa Baba alanı:

- 296^b Bugün Mûsâ Babadur şah-n-ı gülzâr
Yed-i beyzâsı Akçağlandur ey yâr
Melekler zâyiridür meşhedinün
Felekler dâyiridür merkadinün
Anun şevkıyle olup cânı pür-tâb
Sürer zencirini divâne-veş âb

Akçağlayan:

- 296^b Zülalinün ki akçağlandır adı
Lebenden nazük ü terdür nihâdı
Cemâl-efrüz şem^c-i böstândur
Tutuğ bend-i ^carūs-ı gülsitândur
299^b Görüp cüşin şafâdan cân dimişler
Anuñçün adın Akçağlan dimişler

Gökdere:

- 297^a Meger gökden iner ol nilüfer-câm
Anuñçün aña olmuş Gökdere nâm
İki şakş eyleyüp ol nehr şehri
İdüpdür behresi sîr-âb dehrî
O cüy-ı Diledür şân Bursa Bağdâd
Konılsa n'ola burc-ı evliyâ ad

Abdal Murad alanı:

- 297^a Yine Abdâl Murâdınuñ fezâsı
Bağacağ gibi hoş-demdür hevâsı
Güneş evcin görüp düşmüş zevâle
Felek-veş şehre olmuşdur havâle
Ziyâret-gâhdur hem şahñ-ı ^cişret
Olur ol yirde her yüzden meserret

Sarıç alanı:

- 297^a Gıru sarııcıdur bir şahñ-ı ^câlî
Genişdür çeşmesi gerdün havâli
Ser-â-ser şehri eli altında düpdüz
Düşüp pâyine sahrâlar urur yüz
297^b Meger Kevşerdür âb-ı hoş-güvârı
Ki olmuş ol bihişt içinde cârî

Bursa kalesi:

- 297^b Meger kim hıfz için ol şehri yek-ser
Baş açup el getürmüşdür bedenler
Müdevver çerh-veş sur-ı hisârı
Muhiñ-i Kâfa ^carz eyler veğârı
298^a Selâñin taht-gâhı Mısr-vâr ol
Felek-âyin hişâr-ı nâm-dâr ol

Pınarbaşı:

- 298^a Önünde Nile beñzer çeşme-sârı
Başından avlamış seyr it bîñârı
Bürüdet günlerinde hâlîş u nâb
Harâret demleri olduğda berf-âb
İdüp dolaplar şu üzre devrân
Kılurlar yir ü gök ehlini hayrân

Padişahın şarayı:

298^a Sarây-ı şâhı nice eyleyem yâd
Ki ol şah-ı şerif ü cennet-âbâd
Fırâk-ı pâdişâhdan oda yanmış
Ser-â-pâ dūd-ı miñnetden boyanmış
Müzehheb tâk-ı bezm-ârâsı anuñ
Muṭallâ fers-i gerdün-sâsı anuñ

Emirsultan türbesi:

299^a Huşuşan ravza-i Seyyid Buḥârî
Muḳaddes Ka^cbe kılmış ol diyârî
Siyâdet dalıdur tâk u revâkı
Sa^câdet nūrı kabrinüñ niṭâkı
Bugün el-kıssa ol kabr-i münevver
Ziyâret-gâh-ı câlemdür muḳarrer

Emirsultan câmi:

299^b Yanında maḳsad-ı aksâ o câmi^c
Velâyet ehline olmuş mecâmi^c
Gören ol türbe ile bu harîmi
O rükn-i Ka^cbedür dir bu hatimi
Menârı bulsa kındil ile ziyer
Olur bir serv-ḳad heykellü dilber

Emirsultan câmi şadırvanı:

299^b Harîminden akan şâzzü r-revânı
Şafâdur ḳalbe şâd eyler revânı
Ḥaḳîkat Ka^cbedür ol kabr-i dil-cü
Ki Zemzemdür ḫarem içinde bu şu
Lebenden ağ u şirin-ter şekerden
Tırâş eyler keder naḳşın ḫacerden

Zeyniler kabristanı ve Şeyh Abdüllatif Kudsi türbesi:

300^a Anuñçün Ḥazret-i Abdüllatife
Olupdur merḳad ol arz-ı şerife
Ne tenhâ ol güherdür anda maḫzün
Ferâvân genc-vâr ol yirde medfün
Ki her birisidür bir server-i dîn
Dil-i züvvâr-ı envârından idin

Ulucâmi:

300^b Huşuşan nâf-i şehri ol Ulu Câmi^c
Meṭâf-ı câlemin devletlü câmi^c
Kemerler anda baş baş çatılmış
Kemândur her biri tiri atılmış
Ḳıbbâbı pest oḳur tâk-ı semâya
Şalar kürsileri Carş üzre sâye

Ulucâmi sütünlarındaki hüsn-i hattın tasviri:

300^b Ser-â-tâ-pâ nüküşü nakş-ı Erteng
Ki Mânı görse taħririn olur deng
^cAsâ-yı Mûsâ andağı elifler
Görinür nefis fir^cavnına ejder
Beyâz-ı mîmi çerħa ğurre-i nür
Sevâd-ı cîmi dehre ğurre-i hür

Ulucâmi havuzu, müezzin mahfili, minâreleri, musallâsı ve minberi:

301^a İçinde ğavzı Kevserden münevver
Dönüp devrin muħiġ olmuş meh ü hür
Hoş elġânlar okur maħfilde Ķur'ân
Belî bülbül-serâ olur ğülistân
Müezzinler menârî üzre dem-sâz
Ķobarur naġmeler idüp ser-âġâz
Muşallâsını kim eyler anuñ yâd
Ki ^cid eyyâmı olur maħşer-âbâd
Melekler tâc urınur minberinden
Felekler raħne-dil küngürlerinden

Sultan Osman Gâzi türbesi:

302ª Muġaddem fâtiħ-i dîn şâh-ı ^cOşmân
Ki tġı idi küffâr üzre bürhân
Olup dün ğün cihâd emrine meşġül
Ĥaġıġat fâtiħidür Bursanuñ ol
Bu deyr-i zulmet-âbâdı idüp nür
Menâstır merġadinden oldı ma^cmür

Sultan Orhan Gâzî câmiî ve türbesi:

302^a Pes andan sonra Orġan bin ^cOşmân
Meh-i ħurşid-tal^cat zıll-i Yezdân
Ķılup ^câlî imâret yapıdı câmi^c
Daġı erbâb-ı ^cilm için mecâmi^c
İdindi Bursayı çün taħt-ġâh ol
Atası merġadin ħıldı penâh ol

Sultan I Murad câmiî ve türbesi:

302^b Şehâdet şâhı ħod ġâzî ħudâvend
Ki şâh-ı neslin itsün Ĥaġ berümend
Varup seyr eyle ħurrem câmi^cini
Sipih-r-âsâ mükerrrem câmi^cini
Şehâdet birle meşhud-ı cihândur
Bugün ħabri meġâf-ı ins ü cândur

Sultan Yıldırım Bayezid câmiî, imareti, ribatı, dariüşşifaşı ve türbesi:

302^b Tölnüdü çünkü bu ħurşid-i tâbân
Olup ħâyim meġâmı İldırım Ĥân

303^a Ulu Câmî^c durur kim geçdi zikri
Bağışlar vecd ü hâlet kalbe fikri
Birisi şol ^cimâretdür felek-tâk
Felek tâkı gibi meşhür-ı âfâk
Biri dahı ribât-ı ders-i dındür
Ki erbâbı kamu ehl-i yakındür
Biri meizâ için dârü's-şifâdur
Garib ü bî-kes için mültecâdur
Olup sultân-ı baır u hüsrev-i ber
Kodu toprağa âhir Bursada ser

Yıldırım Bayezid'in oğlu Şehzâde Süleyman türbesi:

303^a Geçüp yirine oğlu Mîr Sülmân
Cihânı yek-ser itdi bende-fermân
303^b Olup sâğar-ves âhir telh-kâm ol
Cem-âyîn cândan itdi terk-i câm ol
Bursa olmağın şâhâne melcâ
İdindi türbe-i ceddinde me'vâ

Şehzâde Süleyman'ın kardeşi Şehzâde Musâ türbesi:

303^b Pes oldı Mîr Mûsâ mülke sultân
Yed-i beyzâsın itdi tîğ-ı bürrân
İrüp nâgeh ecel şâhib-kıranı
^cAceb kıldı şikâr ol kahramânı
İdüp Bursada ol dahı kararın
Kabül itdi karındaşı civârin

Sultan Çelebi Mehmed türbesi:

304^a Huşûşan türbe-i gerdün niâkı
Zümürdür kamu tâk u revâkı
Nazîrin görmemişdür çeşm-i devrân
Kurulmuş sebz-çâderdür felek-san
Taşından reng uğurlar çerh-i ahđar
Tayınur sırçasından pây-ı şarşar

Sultan II Murad câmîi, türbesi ve Murâdiye kabristanı:

304^a Hârîm-i pâki hod Sultân Murâduñ
O çerh-i himmet ü ^câli-nihâduñ
Cemî^c-i hayrı câmî^cdür binâsı
Hârîm-i kudse hem-tâdur finâsı
Mükerrrem türbelerdür pâk-ıynet
Bihiştî ravzâlardur hür-zînet

Bursa vakıf imâretleri:

305^b Her adım yirde bir ^câli^c imâret
Ki evşâfında kâşırdur ^cibâret
Tolu maıbahları envâ^c-i ni^cmet
Yiter itsen bütün eflâke kısmet

Döner düdü buhârından felekler
Gıda alır koğusından melekler

Bursa çarşısı, pazarı ve bezzâzistânı:

305^b Bugün maşer-sıfat bâzâr-gâhı
Virüp hayret yañıldur ^caçla râhı
Mükellel kubbelerdür çerha hem-ser
Münevver çârsûlar müşteri-fer
Çü cân bâzâridur bezzâz-sitâni
Virürler mâl alurlar câna cânı

Tabii sıcak sulu kaplıcalar:

306^a Hudâyı şehri öni germâbelerdür
Şuyı sermâ gamından bî-herberdür
Zeminden kaynayup çıkdıkça âbı
Şalar hırşîd ü çerh üstüne tâbı
Zer-i hâliş kılar bî-sîm halkı
Gönülden yur gubârı şevk u zevki

Kaplıca havuzunun tasviri:

306^b Huşuşan çerh-veş şol havz-ı dil-keş
Ki urmuşdur güneş cânına âteş
Girüp içine her mâh-ı cihân-tâb
İderler kendüzin gün gibi pür-tâb
Döker ol havz didem gibi ceyhün
Kıbaklarla yüzer her la^c-i mey-gün

Nilüfer çayı:

307^a Birisi nehr-i Lülüferdür anuñ
Çekilmiş resmidür devr-i zamânuñ
Kenârı cûya virmiş cedvel-âyin
Kağâr-ı lâlesi sürh ile tezyin
Dil-i divâne gibi mest ü medhüş
Dem-â-dem ^cayn-ı ^câşık gibi pür-cüş

Yeşil Bursa'nın bağ, bahçe, kır ve ovasının tasviri:

306ª Müzeyyen revzâlardur cümle etraf
Sekiz cennetden urur her biri lâf
Ekilmiş yoncalıklar her kenârı
Ki hayrândur felekler sebze-zârı
Müselsel eşmeler cüllâba beñzer
Tabi^catda şarâb-ı nâba beñzer
Sufûf-âsâ kağâr eşcâr-ı esmâr
Ki hencârında mikyâs-ı hîred zâr
Muhaşşal her tarafdur cennet-âbâd
Bihişt-i heşti kılmaz seyr iden yâd